

POSTANOWIENIE

Dnia 24 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szczepaniec (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Czubik

SSN Paweł Księżak

w sprawie z protestu M.S.

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

przy udziale Prokuratora Generalnego oraz Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 24 czerwca 2025 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

Pismem z 16 czerwca 2025 r. (data stempla pocztowego) M.S. złożyła do Sądu Najwyższego protest przeciwko ważności wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Zarzuciła że:

1. Były anomalie w głosach nieważnych;
2. Naruszono prawa Benforda;
3. Były jednostronne anomalie statystyczne;
4. Były potwierdzone błędy w protokołach komisji wyborczych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest należało pozostawić bez dalszego biegu.

Zgodnie z treścią art. 321 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz.U. z 2025, poz. 365, dalej: „k.wyb.”), protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego nie później niż w ciągu 14 dni od dnia podania wyników wyborów do publicznej wiadomości przez Państwową Komisję Wyborczą. Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniający warunków określonych w art. 321 k.wyb.

W świetle art. 321 § 3 k.wyb. określającego warunki formalne protestu, osoba wnosząca protest powinna sformułować zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty. Protest powinien nadto spełniać warunki pisma procesowego określone przez art. 126 Kodeksu postępowania cywilnego.

Stosownie do treści art. 82 § 1 k.wyb. przeciwko ważności wyborów może być wniesiony protest z powodu: dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

Wnosząca protest nie przedstawiła żadnych dowodów na potwierdzenie wskazanych przez siebie okoliczności. Podniesione zarzuty zostały sformułowane w sposób abstrakcyjny i ogólnikowy. Wnosząca protest opisała okoliczności wynikające ze statystyki, nie wykazując, że faktycznie doszło do naruszenia przepisów Kodeksu wyborczego czy przepisów karnych. Nie wskazała, iż ewentualne naruszenie przepisów dotyczyło oddanego przez nią głosu, jak również nie określiła, jaki miało ono wpływ na wynik wyborów.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego konsekwentnie przyjmuje się natomiast, że opinia wnoszącego protest, niepoparta żadnymi dowodami, może być zakwalifikowana wyłącznie jako opinia prywatna, a zarzuty sprowadzające się

do hipotetycznego założenia o nieprawidłowościach nie mieszczą się w przedmiocie protestu określonym w ustawie (np. postanowienie Sądu Najwyższego z 27 listopada 2019 r., I NSW 206/19). Co więcej, osoba wnosząca protest nie może skutecznie podnosić zarzutów o charakterze abstrakcyjnym, odnoszących się do ogólnie pojętych wydarzeń w kraju lub za granicą, o których protestujący jedynie słyszał. Przyjęty zarówno w Kodeksie wyborczym model protestów wyborczych polega bowiem na sprawowaniu przez Sąd Najwyższy indywidualno-konkretnej kontroli ważności wyborów. Brak natomiast podstaw prawnych do prowadzenia w tym zakresie kontroli abstrakcyjnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 21 listopada 2019 r., I NSW 235/19).

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy na podstawie art. 322 § 1 k.wyb. orzekł jak w sentencji.

Paweł Czubik Maria Szczepaniec Paweł Księżak

M.L.]

[r.g.]